Najvyšší súd
Slovenskej republiky

1 Sžn 50/2004

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Nám. SNP 12, P.O. Box 155,
810 00 Bratislava
DOŠLO DŇA: 16. SEP. 2005
ČÍSLO: 1952 ODDOR: PKO

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Anežky Kellovej a z členov JUDr. Eleny Berthótyovej a JUDr. Igora Belka, v právnej veci navrhovateľa: **Milan Janovec - RTV**, Pod Zámkom 29, Slovenská Ľupča, proti odporkyni : **Rada pre vysielanie a retransmisiu,** Nám. SNP č.12, Bratislava, o odvolaní proti rozhodnutiu odporkyne č. RP/190/2004 zo dňa 26. 10. 2004, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie č. RP/190/2004 zo dňa 26. 10. 2004, **potvrdzuje**.

Navrhovateľke sa náhrada trov konania **nepriznáva**.

Navrhovateľ je **povinný** zaplatiť súdny poplatok 2 000 Sk do 10 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

Odporkyňa rozhodnutím uvedenými vo výroku tohto rozsudku navrhovateľovi uložila sankciu - pokutu vo výške 100.000,-Sk za opakované porušenie § 32 ods. 12 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.") ktorého sa navrhovateľ dopustil tým, že dňa 8.6.2004 odvysielal v rámci programu „Podunajsko" slovné a obrazové informácie o hoteli Európa, ktoré boli skrytou reklamou v zmysle § 32 ods. 13 zákona č. 308/2000 Z. z.

Vo včas podanom odvolaní navrhovateľ poukázal na ustanovenia zákona č. 308/2000 Z. z. (§ 32) a zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame (ďalej len „zákon č. 147/2001

Z. z.") upravujúce reklamu, v zmysle ktorých ide o zámernú činnosť, ktorá sa uskutočňuje za odplatu alebo inú protihodnotu, čo v danom prípade odporkyňa nepreukázala.

Namietal, že predmetný dokumentárny film bol nakrútený pred viacerými rokmi a teda ide o archívny film. Vysielateľ nemá právo zasiahnuť do obsahu dokumentu, inak by porušil Autorský zákon. Rada sa nezaoberala tým, že v čase svojho vzniku bol tento dokument vysielaný aj v iných médiách s podstatne väčším rozsahom vysielania.

Zdôraznil, že v dokumente neboli špecifikované špeciálne služby bežne sa nevyskytujúce pri prevádzke hotela, ale išlo o všeobecné hotelové služby, preto nemožno hovoriť o reklame. Zámerom moderátora bolo poukázať na kvalitu poskytovaných služieb, ktorá v turistickom ruchu nie je bežná. Okrem toho nebolo použité obchodné meno ale názov hotela, pričom hotel je súčasťou historického centra mesta Komárno.

Namietal tiež, že v predmetnej veci neišlo o opätovné porušenie povinností, na ktoré bol vysielateľ upozornený, preto nebola splnená podmienky na uloženie sankcie vyplývajúca z ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. Napadnuté rozhodnutie navrhol zrušiť.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila argumenty navrhovateľa za nespôsobilé spochybniť napadnuté rozhodnutie a trvala na stanovisku, že rozhodnutie a postup v predmetnej veci sú v súlade so zákonom.

Poukázala na to, že navrhovateľovi bola uložená sankcia za porušenie ustanovenia § 32 ods. 12 zákona č. 308/2000 Z. z. zakazujúce vysielanie skrytej reklamy a iné ustanovenia, na ktoré poukazuje navrhovateľ vo svojom odvolaní sú vo vzťahu k predmetu predmetného správneho konania irelevantné. Poukázala na odlišnosti medzi inštitútmi skrytej reklamy a reklamy, pričom oba inštitúty sú v zákone definované osobitne, bez toho, aby na seba akýmkoľvek spôsobom odkazovali.

Trvala na tom, že navrhovateľ bol sankcionovaný za odvysielanie slovných a obrazových informácií o hoteli Európa, v rámci programu „Podunajsko", ktoré boli skrytou reklamou a nie za odvysielanie programu - dokumentu, ktorý vykazoval znaky turistického sprievodcu oblasťou Podunajsko. Vzhľadom na to, že navrhovateľ už bol v minulosti za porušenie rovnakých povinností sankcionovaný, boli predpoklady na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

Najvyšší súd SR ako súd vecne príslušný (§ 246 ods. 2 písm. b/ OSP v spojení s § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ dňa 8.6.2004 odvysielal dokument, ktorý sa venoval oblasti Podunajska. Dokument bol účastníkom konania odvysielaný bez úvodných titulkov, v prehľade programov bol však uvedený ako dvojdielny dokument pod názvom „Podunajsko". V monitorovanom dni boli obe časti dokumentu odvysielané celkovo štyrikrát.

Dokument sa okrem iného venoval mestu Komárno a prezentácii miestneho hotela Európa. Moderátori poskytli divákovi základné údaje o počte obyvateľov Komárna, o histórii mesta, výrobe lodí. Venovali sa aj národnej kultúrnej pamiatke - fortifikačnému obrannému systému (obrazovú časť dokumentu tvorili zábery na rôzne historické budovy a pamiatky mesta Komárno). V závere 1. časti dokumentu odznel komentár L. Karáska: „Turisti sem chodia kvôli pamiatkam, kvôli kúpaliskám a pri cestách do susedného Maďarska. Ak sa teda rozhodnete na chvíľku zdržať, jeden typ na dobré ubytovanie máme".

Druhá časť dokumentu začala propagáciou hotela Európa v Komárne (obrazová časť bola sprevádzaná slovnou prezentáciou). Prepis prezentácie: L. Karásek: „Hotel Európa v centre Komárna, vari pol kilometra od hranice s Maďarskom, pri hlavnom cestnom ťahu, sa za posledné roky významne zmenil. Netýka sa to iba exteriéru, zmenilo sa vybavenie hotela, ubytovacia i stravovacia časť, personál a ruka v ruke s tým, aj klientela. Dvadsaťdeväť izieb poskytuje dostatočný komfort pre obchodných cestujúcich, turistov i zahraničných hostí, smerujúcich do Maďarska. Sú priestranné a všetky riešené ako dvojpriestorové, vkusne a účelne zariadené. Rozsiahle investície zasiahli aj reštauračnú a kaviarenskú časť hotela. Popri miestnosti, vyhovujú kapacitne aj na spoločenské akcie. Kaviareň slúži zároveň aj ako raňajková miestnosť. Momentálne bezkonkurenčne najmodernejší komárňanský hotel má okrem parkoviska vlastné podzemné garáže. To už dnes oceňujú nielen zahraniční hostia, ale aj domáci návštevníci. K doplnkovým službám patrí zmenáreň, práčovňa, a samozrejme možnosť platby kreditnými kartami, V investíciách sa pokračuje, a tak už tento rok sa bude rekonštruovať aj vstupná hala hotela a neskôr sa plánuje s nadstavbou a kongresovou sálou a ubytovaním pre turistické zájazdy. Počas teplých letných nocí je príjemné posedieť si na letnej terase. Zmestí sa sem okolo sto hostí a je otvorené až do neskorých večerných hodín. No a pre menšiu a uzavretú spoločnosť alebo obchodné rokovanie je vhodný aj útulný salónik pre dvadsať ľudí. Takže nezabudnite, až budete v Komárne hľadajte tento názov" /záber na meno a názov hotela Európa/.

Pod nahovorené slovo boli v obraze, v prestrihoch odvysielané zábery z hotela Európa /interiér, zábery na vybavenie hotelových izieb, reštauračnú časť, kaviareň hotela, podzemné garáže, letnú terasu, hotelový salónik/. Hotel Európa bol prezentovaný v dokumente na časovej ploche cca. 2min. 56s.

Podľa § 32 ods. 12 zákona č. 308/2000 Z. z. vysielanie skrytej reklamy a skrytého telenákupu sa zakazuje.

Podľa § 32 ods.13 zákona é. 308/2000 Z. z. skrytá reklama a skrytý telenákup na účely tohto zákona je slovná alebo obrazová informácia o tovare, službe, obchodnom mene, ochrannej známke, prípadne o činnostiach výrobcu tovarov alebo poskytovateľa služieb v programe, ak vysielateľ túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na reklamné účely, čím môže uviesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.

Je nepochybné, že spôsob spracovania dokumentu v časti, ktorá sa venovala prezentácii hotela Európa, má propagačno – reklamný charakter a odporkyňa správne

poukázala na rozdielnosť inštitútov reklamy a skrytej reklamy uvádzaných v zákone č. 308/2000 Z. z. a zákone č. 147/2001 Z. z., ktoré nemožno zamieňať.

Rozdiely vyplývajú z toho, že na rozdiel od reklamy, je skrytá reklama zakázaná ako celok, a teda nezáleží na forme jej odvysielania. Správneho deliktu sa vysielateľ v prípade skrytej reklamy dopúšťa už jej odvysielaním, pričom pri reklame až tým, že ju odvysiela v nesprávnej forme, nesprávnym spôsobom, v nesprávnom čase alebo tým, že má reklama zákonom zakázaný obsah.

Pri reklame nie je „verejné oznámenie" samo o sebe spôsobilé uviesť recipienta do omylu o tom, či ide alebo nejde o podporu predaja, nákupu alebo nájmu tovaru alebo služieb atď., u recipienta je tu len možnosť zámeny reklamy s inou zložkou programovej služby z dôvodu neoddelenia reklamy od iných zložiek programovej služby. Pri skrytej reklame je možnosť uvedenia recipienta do omylu obsiahnutá v samotnej podstate informácie využívanej na reklamný účel. Je to dané tým, že táto informácia sa vyskytne v rámci programu, o ktorom recipient nemôže vedieť, že sa v ňom takéto informácie budú nachádzať. Na rozdiel od informácií, ktoré obsahujú skrytú reklamu, verejné oznámenie, ktoré je podľa § 32 ods. 1 reklamou, nemá inú ako propagačnú hodnotu.

Reklama je v zmysle § 39 ods. 8 zákona č. 308/2000 Z. z. doplnkovým vysielaním a program ňou môže byť **len prerušený,** nikdy **nemôže byť súčasťou programu.** Pri skrytej reklame je naopak to, že sa vyskytne v rámci programu, jedno z jej základných definičných kritérií. To, že verejné oznámenie, ktoré spĺňa kritériá reklamy preruší program bez zreteľného označenia, zakladá porušenie ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z. o formách a spôsoboch uvádzania reklamy (§ 34), nie ustanovenia o zákaze skrytej reklamy (§ 32 ods. 12).

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že odporkyňa nepreukázala zámer ani prijatie odplaty resp. protihodnoty za uvedenie slovnej alebo obrazovej informácie, súd sa s touto námietkou nestotožnil.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že uvedenie informácie (slovnej alebo obrazovej) do programu zámerne na reklamný účel je jedným z kritérií, ktoré vyplývajú z definície skrytej reklamy, podľa ktorej sa „ informácia považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu" ((§ 32 ods. 13 zákona č. 308/2000 Z. z.). Z jeho formulácie je zrejmé, že ide o príkladmý výpočet nevylučujúci možnosť zámer preukázať aj inak, čo potvrdil najvyšší súd aj inom svojom rozsudku, keď uviedol, že : „ ...zámer vysielateľa ako pojmový znak citovanej normy sa neviaže k získavaniu odplaty, ale k následku, ktorý odvysielaním spôsobí. Keď spracovanie programu a v ňom použité výrazové prostriedky smerujú k propagácii, nemožno hovoriť, že ide o náhodné mimovoľné účinky, o ktorých vysielateľ zodpovedajúci za obsah nevedel alebo nemohol vedieť. Prijatie odplaty za odvysielanie takejto informácie môže byť len jeden z možných dôkazných prostriedkov preukazujúcich zámer, neprijatie odplaty však nie je dôkazom opaku.".

Ani ďalšie tvrdenia navrhovateľa, že ide o archívny dokument a nemal právo zasiahnuť do jeho obsahu bez porušenia Autorského práva neboli spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v napadnutom rozhodnutí. Bolo na vôli navrhovateľa,

či predmetný dokument odvysiela a tak prevezme zodpovednosť za jeho obsah, pričom ako vysielateľ s licenciou a je povinný dodržiavať povinnosti uložené zákonom č. 308/2000 Z. z. bez ohľadu na množstvo divákov, ktorý sledujú jeho vysielanie a územný rozsah vysielania. Skutočnosť, že ide o dokumentárny film, odporkyňa podľa jej vyjadrenia zohľadnila pri uložení sankcie, ktorá je v zmysle s § 67 ods. 5 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. v danom prípade v najnižšej možnej sadzbe.

Z definície skrytej reklamy okrem iného vyplýva, že ide o informáciu komerčného charakteru, t.j. plniacu reklamný účel (napr. priamo podporujúca predmet podnikania /služba, činnosť/ alebo obchodné meno, ochrannú známku atď.). V odvysielanom dokumente komerčný charakter prezentovaných informácií spočíval v kvalitatívnom hodnotení služieb prezentovaného hotela, ktorý aj v súčasnosti poskytuje predmetné služby. Pre splnenie pojmových predpokladov informácia, ktorá je skrytou reklamou podľa § 32 ods. 13 zákona č. 308/2000 Z. z. nemusí svojim obsahom „špecifikovať a zdôrazňovať špeciálnu službu bežne nevyskytujúca sa pri prevádzke hotela ", preto súd na námietku navrhovateľa v tomto smere neprihliadol.

Vzhľadom na to, že u navrhovateľa išlo o opakované porušenie citovaného ustanovenia (podľa vyjadrenia odporkyne rozhodnutím č. RL/478/2003 bol upozornený na porušenie zákona, čo je v zmysle § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. sankciou) odporkyňa mu v súlade s ustanovením § 67 ods. 3 citovaného zákona uložila príslušnú sankciu - pokutu vo výške 100 000 Sk.

Pretože vo veci bol náležitým spôsobom zistený skutkový stav veci, na ktorý boli správne aplikované relevantné ustanovenia zákona, pričom napadnuté rozhodnutie má všetky náležitosti ustanovené v § 47 zákona č. 71/1967 Zb., nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného v zmysle ustanovení zákona č. 71/1967 Zb., Najvyšší súd Slovenskej republiky ho podľa § 250q ods. 2 OSP ako vecne správne potvrdil

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z ustanovenia § 250k ods. 1 OSP, podľa ktorého takúto náhradu možno priznať len navrhovateľovi, ktorý mal vo veci aspoň sčasti úspech.

V súlade s ustanovením § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch súd zaviazal navrhovateľku vzhľadom na neúspech v konaní k úhrade poplatku, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Táto povinnosť bude považovaná za splnenú, ak navrhovateľka na pripojenú výzvu nalepí kolkové známky v predpísanej výške.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možno podať do 30 dní od doručenia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Bratislave 26. júla 2005

Za správnosť vyhotovenia :

NAJVYŠŠÍ SÚD Slovenskej republiky -10- BRATISLAVA

JUDr. Anežka Kellová, v.r.

predsedníčka senátu